

Sygn. akt V U 33/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 maja 2023 r.

**Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w następującym składzie:**

Przewodniczący: Sędzia Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant: st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2023 r. w Piotrkowie Trybunalskim

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku M. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania M. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 9 listopada 2022 r. sygn.: (...)

1. **oddala odwołanie,**

2. **zasądza od wnioskodawczyni M. B. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;**

VU 33/23

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 listopada 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. stwierdził, że M. B. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu:

- od 1 czerwca 2013 roku do 30 czerwca 2013 roku

- od 1 sierpnia 2013 roku do 30 listopada 2013 roku

- od 1 lutego 2014 roku do 28 lutego 2014 roku

- od 1 kwietnia 2014 roku do 31 marca 2015 roku

- od 1 maja 2015 roku do 23 czerwca 2019 roku

- od 16 lipca 2020 roku do 30 czerwca 2021 roku

- od 1 sierpnia 2021 roku do 31 października 2021 roku

- od 30 września 2022 roku

Wnioskodawczyni wniosła 12 grudnia 2022 roku odwołanie od tej decyzji, wnosząc o jej zmianę i uznanie, że jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 1 listopada 2021 roku do 30 września 2022 roku oraz zasądzenie kosztów postępowania.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego. ZUS wskazał, że wnioskodawczyni opłaciła składkę za listopad 2021 roku po terminie i nie złożyła do 30 czerwca 2022 roku wniosku o wyrażenie zgody na jej opłacenie po terminie. Ponieważ wniosek o zgłoszenie do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego wpłynął 30 września 2022 roku, od tej daty ZUS objął wnioskodawczynię tym ubezpieczeniem.

Postanowieniem z dnia 18 stycznia 2023 roku Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁰§ 2 k.p.c. zawarte w odwołaniu nowe żądanie wnioskodawczyni o ustalenie podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w okresie od 1 listopada 2021 roku do 30 września 2022 roku przekazał do rozpoznania (...) Oddział w T.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. B. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą od 2013 roku i w związku z tym zgłosiła się od 1 czerwca 2013 roku do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

Wnioskodawczyni nie uiściła w terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc listopada 2021 roku. Składkę za ten miesiąc uiściła po terminie 23 grudnia 2021 roku. Do 30 czerwca 2022 roku wnioskodawczyni nie złożyła wniosku o wyrażenie zgody na opłacenie składki za listopad 2021 roku po terminie. Powyższe spowodowało wyłączenie wnioskodawczyni z dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z dniem 1 listopada 2021 roku.

(okoliczności bezsporne)

Decyzją z dnia 13 kwietnia 2023 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. stwierdził, że M. B. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od 1 listopada 2021 roku do 29 września 2022 roku.

(dowód: decyzja – k. 62- 64 akt)

Wnioskodawczyni złożyła odwołanie od decyzji z 13 kwietnia 2023 roku.

(okoliczność bezsporna – pismo pełnomocnika wnioskodawczyni k. 70-71 akt)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż zgłoszone w nim zarzuty nie dotyczą zaskarżonej decyzji.

Zaskarżoną decyzją ZUS ustalił w jakich okresach wnioskodawczyni podlegała ubezpieczeniom społecznym, w tym dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu. Pełnomocnik skarżącej nie kontestuje tej decyzji. Wręcz przeciwnie zgadza się, że wnioskodawczyni podlegała ubezpieczeniom społecznym w okresach wskazanych w decyzji. W odwołaniu natomiast podnosi, że wnioskodawczyni podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu także w okresie od 1 listopada 2021 roku do 29 września 2022 roku, który to okres nie został objęty zaskarżoną decyzją. ZUS nie wypowiedział się bowiem w sentencji zaskarżonej decyzji, którą Sąd jest związany, przy rozpoznawaniu odwołania, że skarżąca w tym okresie nie podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu społecznemu.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wypracowano zasadę, zgodnie z którą w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 22 lutego 2012 r., II UK 275/11, z 2 marca 2011 r., II UZ 1/11, z 18 lutego 2010 r., III UK 75/09, OSNP 2011 nr 15-16, poz. 215; z 3 lutego 2010 r., II UK 314/09). Innymi słowy granice rozpoznania odwołania wyznacza zawsze zakres zaskarżonej decyzji. Zaskarżona decyzja nie dotyczy nieistnienia dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego wnioskodawczyni w okresie od 1 listopada 2021 roku do 29 września 2022 roku. W tym zakresie ZUS w zaskarżonej decyzji się nie wypowiedział. Dlatego ta kwestia nie może być przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie, pomimo zgłoszonego w odwołaniu żądania. Tak samo przedstawia się kwestia wyrażenia zgody na opłacenie po terminie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. To zagadnienie jako mające wpływ na podleganie dobrowolnym ubezpieczeniom społecznym, może być kontrolowane jedynie w ramach odwołania od decyzji ustalającej nie podleganie ubezpieczeniom chorobowym. Tymczasem zaskarżona decyzja wskazuje wyłącznie okresy, w których wnioskodawczyni podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu i z którymi to ustaleniami skarżąca w pełni się zgadza. Przed sądem wnioskodawczyni może żądać jedynie korekty stanowiska zajętego przez organ rentowy i wykazywać swoją rację, odnosząc się do przedmiotu sporu objętego zaskarżoną decyzją, natomiast nie może żądać czegoś, o czym organ rentowy nie decydował. Z tego też względu odwołanie wnoszone od decyzji organu rentowego nie może mieć charakteru samodzielnego żądania (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 21 maja 2013 r., III AUa 1605/12).

Jeżeli ubezpieczony zgłosił nowe żądanie, dotychczas nierozpoznane przez organ rentowy, sąd przyjmuje to żądanie do protokołu i przekazuje go do rozpoznania organowi rentowemu (art. 477¹⁰ §2 k.p.c.).

Z uwagi zatem na to, że zawarte w odwołaniu żądanie ustalenia podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu za okres od dnia 1 listopada 2021 roku do dnia 29 września 2022 roku, nie zostało objęte zaskarżoną decyzją, Sąd w tym zakresie na podstawie art. 477¹⁰ §2 k.p.c. przekazał je do rozpoznania ZUS postanowieniem z 18 stycznia 2023 roku. W wykonaniu tego postanowienia ZUS wydał decyzję z dnia 13 kwietnia 2023 roku, którą rozstrzygnął, że wnioskodawczyni nie podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od dnia 1 listopada 2021 roku do dnia 29 września 2022 roku. Wnioskodawczyni wniosła od tej decyzji odwołanie. A zatem kwestia podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od dnia 1 listopada 2021 roku do dnia 29 września 2022 roku będzie przedmiotem rozpoznania Sądu w sprawie z odwołania wnioskodawczyni od decyzji z 13 kwietnia 2023 roku.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji orzeczenia.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.